

VYRIAUSIOJI TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius, telefonas (8 5) 212 43 96, faksas (8 5) 261 08 67,
el. p. vtek@vtek.lt, <http://www.vtek.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188736355

Giedriui Jankauskui
A. J. Povilaičio g. 8-102
Vilnius, 04336

2020-01-30 Nr. S -334- (2.5)
į 2020-01-20 prašymą

Mariui Žvinkliui
Ligoninės g. 7-28,
Klaipėda

El. p.: info@duomena.com

DĖL JŪSŲ PRANEŠIMO NAGRINĖJIMO

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – Komisija, VTEK): Komisijos pirmininkas Edmundas Sakalauskas, nariai Virginijus Kanapinskas, Evelina Matulaitienė, Antanas Šenavičius ir Martinas Žaltauskas 2020 m. sausio 29 d. posėdyje išnagrinėjo Jūsų pranešimą, kuriame nurodote, jog skundžiate Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus Augustino Normanto 2020 m. sausio 14 d. pažymą Nr. 4D-2019/1-1457/3D-145, kuria atsisakyta tenkinti Jūsų prašymą/skundą naikinti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierės Mildos Vainiutės 2019 m. lapkričio 29 d. pažymą Nr. 4D-2019/1-1457/3D-2945.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad VTEK prižiūri, kaip įgyvendinami Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas (toliau – Įstatymas), Lobistinės veiklos įstatymas ir Valstybės politikų elgesio kodeksas, teikia pasiūlymus dėl šių teisės aktų nuostatų tobulinimo ir įgyvendinimo ir šiais klausimais priima sprendimus bei rekomendacijas. Komisijai nesuteikti įgaliojimai vertinti asmenų elgesio atitikties kitiems teisės aktams.

Pabrėžtina, kad Komisijai nesuteikti įgaliojimai vertinti ir Seimo kontrolierių priimtų sprendimų dėl atsisakymo nagrinėti gautus skundus pagrįstumo ir teisėtumo, Komisijai taip pat nesuteikta teisė/įgaliojimai atlikti ir kitus Jūsų prašomus veiksmus: nušalinti Seimo kontrolierę M. Vainiutę nuo Jūsų pateikto skundo Seimo kontrolieriaus institucijai nagrinėjimo ar įpareigoti minėtąją instituciją iš naujo nagrinėti Jūsų skundą.

Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis interesų konfliktą apibrėžia kaip situaciją, kai deklaruojantis asmuo, atlikdamas tarnybines pareigas ar vykdydamas tarnybinį pavedimą, turi priimti ar dalyvauti priimant sprendimą arba įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais. Taigi sprendžiant, ar asmeniui kilo interesų konfliktas, būtinos visos šios teisės normos hipotezėje nustatytos sąlygos: 1) identifikuoti privatų interesą; 2) identifikuoti konkrečius valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens atliktus veiksmus, susijusius su privčiu interesu.

Privatūs interesai apibrėžiami kaip deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens)

suinteresuotumas asmenine turtine ar neturtine nauda, deklaruojančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas ar kitas panašaus pobūdžio interesas deklaruojančiam asmeniui atliekant tarnybines pareigas. (Įstatymo 2 straipsnio 3 dalis).

Atkreiptinas dėmesys į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamą praktiką, kad aplinkybių, kurios galbūt sietinos su asmens turtiniu ar neturtiniu suinteresuotumu, vertinimas negali būti grindžiamas prielaidomis, nerealiomis ir mažai tikėtinomis hipotetinėmis išvadamis ir spėjimais apie valstybės politiko ar tarnautojo galbūt turėtą ar ateityje turėsimą suinteresuotumą (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. liepos 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-1533/2013*).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, kad Komisijai, gavusiai suinteresuoto asmens pranešimą (skundą), jame pateikti duomenys turi būti pakankami konstatuoti, kad yra valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų asmeninis suinteresuotumas (moralinis įsipareigojimas) priimti atitinkamą sprendimą ar dalyvauti jį priimant, o kilus pagrįstoms abejonėms dėl galimo interesų konflikto buvimo, Komisija turi diskrecijos teisę spręsti klausimą dėl jai adresuoto pranešimo (skundo) apie tariamai padarytus teisės pažeidimus priėmimo nagrinėti iš esmės (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. spalio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-1601/2013*). Taigi, Komisijai turi būti pateikti pakankami ir akivaizdūs duomenys, jog valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys galbūt pateko į interesų konflikto situaciją.

Nurodote, kad Jūsų prašymuose Seimo kontrolierių įstaigai yra kvestionuojami vadovaujančių Žemės ūkio ministerijos bei jai pavaldžios Nacionalinės žemės tarnybos tarnautojų neteisėti veiksmai. Žemės ūkio ministru, kurio veiksmai taip pat skundžiami, šiuo ir veikos padarymo metu yra Andrius Palionis – Lietuvos socialdemokratų partijos narys. Tuo tarpu Seimo kontrolierė M. Vainiutė į Teisingumo ministrės postą buvo pasiūlyta minėtosios partijos. Teigiame, kad M. Vainiutė privalėjo nusišalinti nuo Jūsų skundo nagrinėjimo, kadangi jame keliami politiškai su kontroliere susijusių asmenų galbūt neteisėti veiksmai.

Įstatymo 6 straipsnyje nustatytas privačių interesų deklaracijos turinys. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta, kad deklaruojantis asmuo deklaracijoje privalo nurodyti privačius interesus, egzistuojančius ar galinčius atsirasti dėl jo ar jam artimų asmenų narystės ar (ir) einamų pareigų juridiniuose asmenyse, *išskyrus narystę politinėse partijose* ir profesinėse sąjungose.

Pabrėžiame, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nuomone priklausymas tam tikrai politinei partijai gali reikšti bendrus politinius interesus, tačiau ši aplinkybė savaime nerodo valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens privataus intereso jo partijos bendražygio atžvilgiu (*pvz. 2014 m. balandžio 3 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1009/2014*). Taigi narystė politinėse partijose (ar bendros politinės pažiūros) pati savaime nėra laikoma aplinkybe (šios narystės nereikia deklaruoti), keliančia interesų konflikto situaciją. Duomenų, kad M. Vainiutę ir Jūsų skundžiamus asmenis sietų kiti ryšiai (sutartiniai santykiai, sudaryti sandoriai, giminystės ryšiai ir pan.) ir dėl kurių M. Vainiutei, sprendžiant klausimus, susijusius su skundžiamais asmenimis, galėtų kilti interesų konflikto situacija, Jūs nepateikėte.

Taip pat pažymime, kad Komisija Jūsų pridedamuose dokumentuose nurodytų Nacionalinės žemės tarnybos tarnautojų elgesį gali vertinti tik Įstatymo nuostatų kontekste, t. y. ar jie, vykdydami savo tarnybines funkcijas, galbūt sprendė klausimus, susijusius ir su jų pačių privačiais interesais ir tokiais savo veiksmais pateko į interesų konflikto situaciją. Visgi, tokių duomenų Jūsų pranešime nėra pateikta.

Informuojame, kad Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytą bei vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostata (pranešime nenurodyti duomenys, be kurių neįmanoma pradėti tyrimo), daro išvadą, kad Jūsų pranešime pateikti duomenys nesuteikia pakankamo teisinio pagrindo pradėti ir atlikti tyrimą dėl galimų Įstatymo nuostatų pažeidimų.

Taip pat pabrėžiame, kad Komisija, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje nustatyta išimtimi, Jums nurodžius naujų aplinkybių ar faktų bei pateikus kitos objektyvios tyrimui pradėti reikalingos informacijos apie galimus Įstatymo nuostatų pažeidimus, turėtų teisę Jūsų prašymą svarstyti pakartotinai.

Komisijos pirmininkas

Edmundas Sakalauskas